

KI MONDJA MEG NEKEM, KI VAGYOK?

ŐRLŐDÉS A MEGHATÁROZOTTSÁGTÓL VALÓ FÉLELEM ÉS A VÁGY KÖZÖTT, HOGY MEGISMERJENEK BENNÜNKET

ANGELA LUDWIG beszélgetése Charlotte Erdmann-nal

Charlotte⁴⁷, élettörténeted során mindkét nemmel voltak tapasztalataid — lánynak születted, később azonban tudatosan a férfi identitást választottad. Hogyan élted ezt meg?

Nálam a transzszexualitásban a szabadság csábítása semmi szerepet nem játszott, hanem egy nyomasztó belső szenvedésből eredt — egyrészt, hogy nem akartam lány lenni, másrészt nem lehettem igazán fiú sem. 4-5 éves kori videofelvételek vannak rólam, és ezeken már úgy viselkedem, mint egy fiú. Később valóban a meggyőződésemmé vált, hogy férfi vagyok, vagyis nem megfelelő testbe születtem. Akkoriban tudatlanul szétválasztottam a testet és a lelket egymástól azért, hogy ne érezzem azt a fájdalmat, hogy nem tudom, ki is vagyok valójában.

Miként tekintetek rád a szüleid?

Édesanyám számára lány voltam. Viszont neki nagyon pontos képe volt arról, hogy lányként hogyan kell kinézni, és milyennek kell lennem. Számomra ez a kép visszataszító volt. Én nem ilyen voltam, és nem is akartam ilyen lenni. Apám valójában fiút szeretett volna helyettem, még ha nem is mondta ki. Gyerekként megéreztem ezt. Amikor már férfiként éltem, egyszer így szólt: „Na most már végre van fiam.” Lányként soha nem erősített meg, és nem sokat nézett ki belőlem. Annak a személynek, aki valójában voltam, tere sem volt a kibontakozásra.

Családomban már generációk óta szokás volt a nőiesség leértékelése. Apám legkisebb gyerekként öt nővére mellett inkább elutasítást élt meg, és nem kapott megerősítést a férfi szerepében. Ő erre a nők iránti gyűlölettel és a nők lenézésével reagált — pl. mindig becsmérelte a nőket. Valamit továbbadott nekem ennek a hangulatából.

Mit jelentett számodra, hogy lányként nem kaptál megerősítést?

Nem voltam képes lányként élni. Szégyelltem lánytestemet és lánynevemet. Ezen kívül mindig attól féltem, hogy valaki olyat tesz velem, amit nem akarok. A fiúszerep védelmet, túlélési stratégiát jelentett. Azzal az érzéssel töltött el, hogy így jobban önmagam lehetek.

A nemi identitásod keresése során hosszú utat tettél meg a hormonkezeléstől a kötelező pszichoterápián és nemi átalakító műtéten át egészen a személyi állapotod megváltoztatásáig. Mennyiben jelentett felszabadulást az, hogy végre hivatalosan is férfif lettél?

Először is megszabadultam a női testemtől, ami miatt, ugye, annyira szégyelltem magam. Többé már nem kellett láthatatlanul és lehajtott fejjel járnom-kelnem, hanem kihúztam magam. Férfiként jó alakom volt, uszodába mehettam, végre megmutathattam magam. De annak, hogy külsőleg képes voltam megmutatni magam, volt még egy mélyebb szintje is. Végre kimutathattam az érzéseimet és azt a vágyamat, hogy észrevegyenek és elismerjenek.

Le tudnád pontosabban írni az érzéseidet?

A felszínen férfinak éreztem magam. Az emögött meghúzódó valódi érzést — a fájdalmat és a dühöt amiatt, hogy nőként nem lehettem önmagam — akkoriban sem nem észleltem, sem megnevezni nem tudtam; teljesen elfojtottam, és csak jóval később tört fel belőlem.

Mi ingatta meg benned a férfiként szerzett új „biztonságodat”?

Röviddel a nemi átalakulásom folyamata után rátaláltam a Jézusban való hitre. Az első tapasztalatom az volt, hogy Isten úgy fogad el engem, amilyen vagyok — vagyis férfiként. Ezt tette az az egyházközség is egyébként, ahol először leltem valódi otthonra. Majd elgondolkodtam, s ebben a Biblia olvasása is közrejátszott. Világossá vált számomra, hogy Isten az embert férfinak és nőnek teremtette, és ezen el egyszerűen nem változtathatók önhatalmúlag. Pedig én, bizony, ezt tettem. Lassan eljutottam a lényeghez: elkezdtem hinni benne, hogy abban, hogy Isten engem eredetileg (nőként) alkotott meg, hihetetlen lehetőség rejlik. Tehát abban, hogy ő engem képmásaként nagyszerűnek alkotott meg — amit én magam soha nem voltam képes meglátni. Ehelyett, helytelen módon, egy utánzatot csináltam magamból, nem úgy voltam önmagam, amilyenek Isten elképzelt, hanem felvettem egy (férfias) álarcot.

Tehát alapvetően arról volt szó, hogy ki vagy mi mondja meg neked, ki vagy?

Addig valójában én csak az érzéseim alapján tájékozódtam. De már tudtam, hogy Isten az igazság; és hogy amit Ő mond, az igaz. Ezért ezt igen komolyan vettem. A pszichológiában másodlagos és elsődleges érzésekről beszélnek. Bennem az a másodlagos érzés alakult ki, hogy férfi vagyok. A másodlagos érzések azonban nem mondják meg automatikusan az igazságot önmagamról és a nemi identitásomról, sőt, meg is téveszthetnek. Hiszen még egészen más érzések is rejtőznek mögöttük.

Hogyan kerültél ezekkel kapcsolatba?

Elkezdtem mélyebben befelé figyelni saját valóságomba. Majd elhatároztam, hogy szakítok a homoszexuális életmóddal, hiszen az egyfajta menekülést nyújtott számomra, hogy ne kelljen elviselnem az elsődleges érzéseimet. Hasonlít az alkoholfüggőséghez: ha valaki elhagyja az alkoholt, felbukkan az igazi élete. Nekem pedig szembe kellett néznie mindazzal, ami előjött. Fogalmam sem volt, hogy ki vagyok valójában.

Nem volt egyszerű szembenézni ezzel, és nem is tudtam vele egyedül megbirkózni. Szükségem volt mások segítségére. Ebben nekem az volt a legfontosabb, hogy valódi érzéseimmel mutassam meg magam, a dühömet, a fájdalmamat amiatt, hogy lány vagyok, és soha nem mondta nekem senki, hogy ez mennyire szép dolog. Épp ellenkezőleg, lenéztek emiatt. Ez nagyon fáj. Ezt még soha nem mondtam el senkinek azelőtt, csak végtelenül magányosnak éreztem magam.

Mi volt a nyitja annak, hogy el tudtad fogadni a benned rejlő valóságot?

Hihetetlen felszabadító élményt, valódi boldogságérzést jelentett az, hogy megmutathattam, ami bennem rejtett, és tudtam, hogy ezt megengedhetem magamnak. Létezhetek! Természetesen keresztül kellett mennem gyászon, dühön és fájdalomon, de közben megtapasztaltam, hogy látnak, hallanak, és általam korábban nem ismert dolgokra — a vigaszra és a megerősítésre — találok. Ha az ember elkezd egyszer igazi valóját megmutatni, akkor túljut egy akadályon. Ekkor, életében először, a valódi énje nyer megerősítést, nem pedig az illúziója — az én esetemben az, hogy férfi vagyok. Előtte valójában csak az álarcot kapott megerősítését. Meg tudom változtatni a jellemem, a viselkedésem, a szeretetre való képességem, de magamat, a velem született tehetségemet és adományaimat nem tudom megváltoztatni. Természetesen sebészeti úton megkísérelhetem, meg is tettem, és külsőleg eléggé igazinak néztem ki, de alapvetően

megcsonkítottam magam. Az ember ezt inkább nem veszi tudomásul, mert nagyon nehéz elviselni.

Hogyan nyert a „női lét” félelemmel terhes témája pozitív színezetet?

Elhatároztam, hogy szembenézek a nőiességgel. Ezért — férfiként egy női csoportban — kétszer is elvégeztem a Living Waters kurzust, és megtapasztaltam, hogy nőként is elfogadnak. Majd életemben először részt vettem egy a női lét erősségeiről szóló előadáson, amelyen pl. elhangzott, hogy a befogadás képessége — állapotosnak lenni, meghallani Isten hangját, valamit befogadni magunkba — erősséget jelent. Bántalmazások háttéréből adódóan a nőiességet gyengeségnek, életveszélyesnek és értéktelennek éltem meg. Az első év után elhatároztam, hogy majd újra nő leszek, de hagyok még magamnak időt.

Honnan volt a bizonyosságod, hogy ez a helyes út?

Számomra létezik a halál háza, és az élet háza. Vannak olyan dolgok az életben, amelyek a sötétiséggel, a halállal vannak kapcsolatban. És ha ennek megfelelően viselkedem, pl. megtagadom az identitásom, vagy megcsonkítom magam, akkor a halálba tartok. De ha egyre inkább rátalálok valódi önmagamra, és el tudom fogadni magam, az élet felé haladok. Ez egyszeriben ilyen világossá vált számomra. Szabadon dönthettem a férfiszerepben maradás mellett, és tudtam, hogy Isten így is szeret. Ugyanakkor tudtam, hogy egyre inkább a halál felé tartok. De dönthetek amellett is, hogy az élet irányába lépek, de akkor legalább közelfitenem kell a női mivolthoz, és meg kell próbálnom lépésről lépésre feltárni azt.

Mit jelent számodra a neved?

A születési nevem Charlotte, a névváltoztatás után pedig Benjamin lettem. A Charlotte névre teljesen rátelepedett az én nagyon személyes szenvedéstörténetem. A Benjamin név mentes volt ilyen terhektől. Igazi kihívást jelentett viszatérni a régi nevemhez. Ezért mentem az OJC-hez. Fontos volt számomra, hogy biztos helyen legyek, ahol képes vagyok elviselni az eredeti nevemet, és nem halok bele, hanem megtapasztalhatom, hogy semmi rossz nem történik velem... Több éven keresztül olyan közepesnek éreztem magam ezzel a névvel, de abban a pillanatban, amikor elkezdtem az érzéseimen dolgozni, elkezdtem megérezni önmagam és megerősítést kapni Istentől és az emberektől, a nevem egyre pozitívabbá vált. És egyszer csak megjelent a boldogág érzése. Most már igazán szépenek találok a nevemet.

A nők példaképként jelentettek számodra valamit?

Annyira messze voltam a női típustól, hogy semmilyen elképzelésem sem volt. Számomra az volt a fontos, hogy lassan kitapogassam, ki is vagyok nőként, és mi tartozik hozzám. Ebben ugyanúgy segített annak megtapasztalása, hogy a férfiak megerősítettek a nőiességemben, mint az a tapasztalat, hogy a nők erotikától mentes szeretettel fordultak felém. Az erotika ugyan szép dolog, de ebben a helyzetben kontraproduktív volt, mert csak elfedte volna a valódi helyzetet, és a valódi közelségtől való menekülést jelentette volna. Valódi közelséget csak akkor képes megélni valaki, ha azonos önmagával, máskülönben egyáltalán nem éri el őt a szeretet. A homoszexualitásom drámája abban állt, hogy kaptam valamit, de nem is kaptam meg, és ez folyton megismétlődött. Egyszer a lelki szemeim előtt a következő kép bukkant fel: egy sivatagban futok körbe-körbe, ahol rajtam kívül csak egy velem egyenlő magas szikla áll, ami mellett újra és újra elhaladok. Egyszer csak lá-tom, ahogy Jézus kinyújtja felém a kezét, és kihúzza a körből. Nekem ez szimbolikusan azt fejezte ki, hogy onnan, ahol nem volt élet, ahol éheztem és szüntelen körbe futottam — a nőkkel való kapcsolataimban —, a hitem mentett ki.

Milyen kincseket fedeztél fel a nővé válásod felé vezető úton?

Azt, hogy én az egyediségemben vagyok én — az adományaimmal és a gyengeségeimmel együtt. Megmutathatom magam, és nem kell tökéletesnek lennem. És tehetek „férfias” dolgokat is, csak éppen nőként.

Egyszer képzeletben egy sírban fekvő múmiát láttam. Férfi volt, meglehetősen csúnya, féltem tőle. Egyszer csak a múmiából egy nő hámozta ki magát, felállt, és lassan kilépett a sírból. Ugyan veszélyben volt, de lassan továbbment — és minél magasabbra emelkedett, annál inkább megszépült. Csak később értettem meg, hogy én voltam az, az énné válásom teljes folyamatában.

Amikor férfiként éltél, rockzenészként sokat utazgattál. Mi vonzott téged a színpadra?

Biztos az énekesi tehetségem, de egyben az a vágy is, hogy lássanak, hogy megmutathassam és kifejezhessem magam. Csábító volt a rivaldafény is, az elismerés és az így kialakult kapcsolatok.

A mostani szakmában sportterapeutaként másokat vezetek rá arra, hogy a testükön keresztül kerüljenek kapcsolatba önmagukkal és másokkal. Erre csak azért vagyok képes, mert végigmentem a saját gyógyulási folyamatomon, és ma már ki tudom fejezni a testemmel azt, ami a lelkemben van. Nem kell többé kiállnom és prezentálnom magam. Ha az ember a testtel és a lélekkel dolgozik, megérti, mennyire összefügg a kettő egymással.

Örömet okoz, ha nőiesen öltözködhetsz?

Azt veszem észre, hogy egyre jobban ki tudom tolni a határt. Jóllehet még nincs szoknyám, de festem magam, női ruhákat és ékszereket hordok. A legvadabb, amit megengedtem magamnak, az a kivágott, magas sarkú cipő volt. A legnagyobb merészséget azonban az jelentette, hogy egyáltalán bemenjek a ruhaüzletek női részlegébe. Ezzel vallottam meg igazán, hogy melyik nemhez tartozom. De senki nem bámult rám furán, és ma már a ruhapróba is teljesen normális dolog a számomra.

A gender-teoretikusok teszik fel a következő kérdést: ki akarok lenni a jövőben? Charlotte, te ki akarsz lenni?

Mindenképpen nő, hiszen az vagyok, és boldognak tudom magam ebben a szerepben. Nem lehet egyszerűen kilépni a nemiségünkből, és aztán egy másikba belépni. Elfajthatjuk, vagy elfogadhatjuk a nemünket. A szerepek között lehet ide-oda váltani, de a valódi énünkben nem. Ez ahhoz hasonlatosnak tűnik, ami Izrael népével történhetett: amikor a sivatagi vándorlás után az ígéret földjére érkeztek, „óriásokkal” találkoztak, akiktől megijedtek. Az óriások meg akarják akadályozni, hogy az ember eljusson az ígéret földjére, és elfoglalja azt. De épp ez a feladatunk.

Ha valaki annyira elidegenedett volt önmagától, de ismét visszatálal önmagához, valódi boldogságban, gazdagságban és teljes örömben részesül. Ez a jutalma annak, ha végigmegyünk ezen az úton, ami egyáltalán nem könnyű. De ahogy Jézus is mondja: az „igazság valóban szabaddá tesz titeket”.

47 A nevet megváltoztattuk.